

Vadkerty Katalin köszöntése

Fazekas József

Vadkerty Katalin 75 éves

Vadkerty Katalin 1928. április 21-én született Érsekújvárott. A kisvárdai gimnáziumban érettségizett 1946-ban, majd a pozsonyi Comenius Egyetem Bölcsészettudományi Karán szerzett történelem–magyar szakos oklevelet 1955-ben. 1953–1958 között a pozsonyi Pedagógiai Főiskola oktatója, 1959-ben a *Dolgozó Nő* című lap kulturális rovatának szerkesztője. 1960-tól nyugdíjazásáig (1987) a Szlovák Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetének munkatársa. Kandidátusi értekezését 1966-ban védte meg, s ugyanabban az évben szerezte meg doktori címét is.

Csaknem három évtizeden át gazdaságtörténeti kutatásokat folytatott: az 1848–1918 közötti időszak mezőgazdasági és ipari termeléséről számos tudományos publikációt jelentetett meg szlovák nyelven, az 1972-ben megjelent monográfiájában pedig a cukoripar és a cukorrépa-termesztés 1800–1918 közötti történetét dolgozta fel a mai Szlovákia területén.

Az 1989-es rendszerváltást követően munkásságának középpontjába a csehszlovákiai magyarság 1945–1948 közötti történelme került. Levéltári kutatásokra alapozva sorra jelenteti meg a jogfosztottság éveiről szóló könyveit: 1993-ban *A reszlovakizáció*, 1996-ban *A deportálások*, 1999-ben *A belső telepítések és a lakosságcsere* címűt, majd 2001-ben ezeket egy kötetbe foglalva *A kitelepítésektől a reszlovakizációig. Trilógia a csehszlovákiai magyarság 1945–1948 közötti történelméből* címmel. Ez utóbbi 2002-ben szlovák nyelven is megjelent *Maďarská otázka v Československu 1945–1948. Dekréty prezidenta Beneša a ich dôsledky na deportácie a reslovakizáciu* címmel.

Vadkerty Katalin munkásságának elismeréseként 1996-ban Fábry-díjat, 2000-ben Jedlik Ányos-díjat, 2003-ban pedig Dominik Tatarka-díjat kapott, 2001-ben pedig a Szlovák Köztársaság Ezüstplakettjét vehette át.

A közelmúltban 75 születésnapját betöltött Vadkerty Katalint a következő történelmi tematikájú tanulmánycsokorral köszöntjük.

Vadkerty Katalin művei

Könyvek

- Dejiny cukrovarníckeho priemyslu a pestovania cukrovej repy na Slovensku (1800–1918)*. Bratislava, Vydavateľstvo SAV, 1972.
- A reszlovakizáció*. Pozsony, Kalligram, 1993.
- A deportálások*. Pozsony, Kalligram, 1996.
- A belső telepítések és a lakosságcsere*. Pozsony, Kalligram, 1999.
- A kitelepítésectől a reszlovakizációig. Trilógia a csehszlovákiai magyarság 1945–1948 közötti történelméből*. Pozsony, Kalligram, 2001.
- Maďarská otázka v Československu 1945–1948. Dekréty prezidenta Beneša a ich dôsledky na deportácie a reslovakizáciu*. Bratislava, Kalligram, 2002.

Főbb tanulmányok

- Vývoj technizácie a technológie v cukrovarníckom priemysle na Slovensku do konca 19. storočia. In: Ján Tibenský (szerk.): *Z dejín vied a techniky na Slovensku*. V. köt. Bratislava, Vydavateľstvo SAV, 1969, 321–337. p.
- Technická výroba liehu na Slovensku v rokoch 1848–1918. In: Ján Tibenský (szerk.): *Z dejín vied a techniky na Slovensku*. IX. köt. Bratislava, Vydavateľstvo SAV, 1979, 315–351. p.
- Mlynský priemysel na východnom Slovensku v rokoch 1848–1918. In: *Nové obzory*. 22. köt. Prešov, Východoslovenské vydavateľstvo v Košiciach, 1980, 45–72. p.
- Dejiny cukrovarníckeho priemyslu a pestovanie cukrovej repy na Slovensku v rokoch 1800–1918. In: *Sto padesát let cukrovarníckeho průmyslu na území ČSSR*. Praha, 1981, 181–206. p.
- Potravinársky priemysel na Slovensku v 19. storočí. *Príroda a spoločnosť*, 30. évf. (1981) 16. sz. A műtrágyázás kezdetei Szlovákia területén. In: *Új Mindenes Gyűjtemény*. 1. köt. Bratislava, Madách, 1980, 66–84. p.
- Rozvoj hlavných odvetví poľnohospodárskeho priemyslu na Slovensku v rokoch 1848–1918. In: *Hospodářské dějiny*. Praha, 1982, 65–134. p.
- Historicko-technické pamiatky potravinárskeho priemyslu v Bratislave v období priemyselnej revolúcie do roku 1918. In: Milan Moncol (szerk.): *Technické pamiatky Bratislavy*. Zborník Mestskej správy pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Bratislave. 8. köt. Bratislava, 1985, 65–82. p.
- Poľnohospodárstvo. In: Samuel Cambel (szerk.): *Dejiny Slovenska (1890–1918)*. IV. köt. Bratislava, Vydavateľstvo SAV, 1986, 127–174. p.
- Rozvoj poľnohospodárskeho a potravinárskeho priemyslu na Slovensku v rokoch 1848–1918. In: *Hospodářské dějiny*. Praha, 1989, 169–213. p.
- Mezőgazdasági termelés az Andrássyak krasznahorkai uradalmában az 1848–1867-es években. In: *Új Mindenes Gyűjtemény*. 8. köt. Bratislava, Madách, 1989, 83–118. p.
- A Csehszlovák Köztársaság gazdaságtörténete (1918–1938). In: *Fejezetek a csehszlovákiai magyarság történetéből*. Pozsony, Kalligram, 1993, 175–215. p.
- A csehszlovák–magyar lakosságcsere hivatalos szlovák értékelése. *Regió*, 1993. 3. sz. 120–139. p.
- Utószó Machnyik Andor: Csallóköz c. könyvéhez. In: *Machnyik Andor: Csallóköz*. Pozsony, Kalligram, 1993, 203–213. p.
- A telepítéspolitika a magyarkérdés megoldásában Csehszlovákiában (1945–1948). *Agrártörténeti Szemle*, 37. évf. (1995) 183–189. p.
- Magyarok Csehszlovákiában. In: Hanák Péter (szerk.): *Híd a századok felett. Tanulmányok Katus László 70. születésnapjára*. Pécs, 1997, 475–485. p.

- A belső telepítés Szlovákiában (1945–1949). *Irodalmi Szemle*, 39. évf. (1996), 7–8. sz. 63–72. p.
- Magyarok Csehszlovákiában 1945–1948 között és a történeti források. In: Bárdi Nándor (szerk.): *Források és stratégiák*. Csíkszereda, 1999, 422–431. p.
- A belső telepítések 1945 után. *Fórum Társadalomtudományi Szemle*, 1. évf. (1999) 1. sz. 35–44. p.
- Nógrád mezőgazdasága 1848–1918 között. *Fórum Társadalomtudományi Szemle*, 2. évf. (2000) 2. sz. 85–108. p.

Vadkerty Katalin

A DEPORTÁLÁSOK

A szlovákiai magyarok
csehországi kényszerközmunkája
1945–1948 között

Kalypso

Vadkerty Katalin

A BELSŐ TELEPÍTÉSEK ÉS A LAKOSSÁGCSERE

Kalypso